

ALS DE DOOD DICHTBIJ KOMT – FORUM GRONINGEN – 12 2 25 ter plekke

‘DE MEESTE MENSEN STERVEN EEN GOEDE DOOD’

Toen ik het thema hoorde van vanavond, de dood,
was ik wat opgelucht – ik had het verkeerd begrepen

enigszins dyslectisch had ik al
een speldje van een dodo opgespeld

maar om minutenlang te vullen
met rouw om deze dode dodo -
ik weet niet of het me was gelukt.

Maar de dood, ja!

Dat is andere koek dan een walgvogel
die als zich als mak hapje door Hollandse zeevaarders liet vangen
en zonder verzet uit liet sterven.

Zo kom ik via de dodo toch bij de dood.

Voor een schrijver is de dood een machtig wapen,
alle grote thema's worden door de dood
in gang gezet of afgekapt.

Macht, de liefde, wraak of jaloezie,
niets is opgewassen tegen de dood.

ik wreef me in mijn handen
en liet me inspireren door Florian
huisarts die gelooft in zelfbeschikking

en die de bemoedigende woorden sprak:
de meeste mensen sterven een goede dood.

Als ik naar de huisarts ga,
is dat zelden om te sterven,
al snap ik dat de dood het medicijn is
dat elke kwaal geneest -
vooral wanneer de diagnose 'leven' is

een gekke gedachte is het
dat dood maken
soms gelijk staat
aan beter maken

als bij ondraaglijk lijden
de dood ook beter is.

Een troostrijke gedachte vind ik het,
dat ik naast antibiotica en vaccinaties,
hooikoortsmedicijnen en mijn antidepressiva
ook terecht kan bij mijn huisarts
voor een euthanasietraject.

Vooraf raakte ik benieuwd naar het drankje
waarmee je euthanasie kan doen.

Ik stel me een verfrissend en kleurrijk vocht voor
waar ijsblokjes in rinkelen
afgemaakt met cocktailkers en parasolletje
in een longdrinkglas.

Hoe meer ik erover nadacht
hoe nieuwsgieriger ik werd,

want;
ik ben in vele kroegen geweest
waar weinig daglicht in te vinden was -

ik heb hier gestudeerd, in Groningen,
vele levens geleden,
ik ken de Benzinemabar,
de Kar, de Spiegel
en café de Koekoek,

uitgaansgelegenheden die al zélf ter ziele zijn gegaan.

Daar heb ik
toen ik nog dronk
veel gedronken dat tamelijk dodelijk was,

ik heb katers op de rand van euthanasieverklaring gehad,
psychiatrisch lijden dat niet met een handvol paracetamol omkeerbaar was,

maar nog nooit bestelde ik
EEN GOEDE DOOD -
medicijncocktail met fatale afloop,

een zoet drankje met een bittere twist, lijkt me zo.

Als Florian ooit
een palliatief café opent
dan weet ik wat ik bestel,

en hoop ik dat ze de bemoedigende woorden spreekt:

“De meeste mensen sterven een goede dood.”

Ook liet ik me inspireren door Iede,
die opgroeide met een kerk
die een duister en angstaanjagend doodsbild had –

geen goede reclame voor desbetreffende religie lijkt me,
als aanhangers na het tijdelijke leven
een vreselijke eeuwige dood tegemoet zien,

genoeg reden om uit te treden lijkt me
of deze god in te ruilen voor een die zonniger toekomstbeeld belooft.

Al ligt in al onze toekomsten de dood,
weinig is meer onafwendbaar dan het einde -

maar toch...

welke toekomst zie je in het licht van terminale diagnose,
wat doe je in de tijd
tussen doodsbericht en onvermijdelijk overlijden?

Voor die wijsheid liet ik me inspireren door Marije

die in het zicht van de goede dood
een goed leven leidt:

op Kamp, Kajakken, naar Kenia

allemaal activiteiten met de K van Kanker
maar ook die de K van Koesteren, Knuffelen en geluK

en straks, wie weet,
een afscheid met knappe dragers, clowns, knalroze ballonnen en een kekke paaldanser.

Al weigert Marije nog over dat afscheid na te denken,
de K staat niet voor Klaar met Leven,

voor haar komt er nog te veel *carpe diem*
voor het *momento mori*.

Dan wil ik toch nog afsluiten met de dodo
die is vereeuwigd in zijn eigen gezegde:

de Engelsen zeggen *as dead as a dodo*
in Nederland: *zo dood als een dodo*.

Het wordt gebruikt om aan te duiden dat iets hopeloos verloren is.

Maar ik weet niet of dat klopt,
want alle sprekers die ik vandaag gehoord heb
spraken met hun woorden
over hoop in het verlies.

En ik klamp me vast aan de woorden van Florian:

De meeste mensen sterven een goede dood.

*Jibbe Willems, 12 februari 2025
ter plekke geschreven in Forum
op de avond 'als de dood dichtbij komt.*